

KIVONAT

a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvényből

1. § (1) E törvény alkalmazásában:

...

m) nemzeti érték: a magyarság és a magyarországi államalkotó nemzetiségek tevékenységéhez, termelési kultúrájához, tudásához, hagyományaihoz, a magyar tájhoz és élővilághoz kapcsolódó, nemzetünk történelme, valamint a közelmúlt során felhalmozott és megőrzött minden szellemi és anyagi, természeti, közösségi érték vagy termék, illetve a tájhoz és élővilághoz kapcsolódó materiális vagy immateriális javakat magába foglaló tájérték, amely tanúskodik egy emberi közösség és az adott terület történelmi kapcsolatáról;

...

p) települési értéktár: a települési önkormányzat területén fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény; ahol e törvény települési értéktárat említ, az alatt a kerületi értéktárat is érteni kell;

3. Települési, valamint tájegységi értéktár

3. § * (1) A települési önkormányzat települési értéktárat hozhat létre.

(2) * A települési önkormányzat Települési Értéktár Bizottságot hozhat létre, amely - az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint - azonosítja a településen fellelhető nemzeti értékeket, létrehozza a települési értéktárat és nyilvántartás céljából megküldi azt a Megyei Értéktár Bizottság részére.

(3) * Több földrajzi, történelmi vagy néprajzi szempontok alapján szomszédos települési önkormányzat Tájegységi Értéktár Bizottságot is létrehozhat, amely elkészíti a tájegységi értéktárat és annak adatait megküldi az érintett Megyei Értéktár Bizottságok részére.

(4) * A települési önkormányzat a települési, tájegységi értékek azonosításával, a települési, tájegységi értéktár létrehozatalával és annak gondozásával, valamint adatainak az érintett Megyei Értéktár Bizottság részére történő megküldésével megbízhat a település, tájegység területén működő, nemzeti értékek azonosítását, gondozását végző állami, települési önkormányzati, egyházi vagy civil szervezetet, közalapítványt, ilyen szervezet által fenntartott intézményt vagy annak szervezeti egységét, vagy a településfejlesztésben tevékenykedő külső településfejlesztési, vidékfejlesztési szervezetet (a továbbiakban együtt: települési szervezet). A települési szervezet jogai megegyeznek a Települési Értéktár Bizottság, illetve a Tájegységi Értéktár Bizottság jogaival.

(5) * A Települési, illetve Tájegységi Értéktár Bizottság létrehozásáról vagy a (4) bekezdés szerinti feladatok ellátásával történő megbízásról az érintett települési önkormányzat vagy önkormányzatok a létrehozást, illetve a megbízást követő 30 napon belül tájékoztatja, illetve tájékoztatják a HB-t és az érintett megyei értéktár bizottságot vagy bizottságokat.

(6) * A települési önkormányzat közigazgatási területén fellelhető, illetve az ott létrehozott nemzeti érték felvételét a települési, tájegységi értéktárba bárki írásban kezdeményezheti az adott érték fellelhetőségének helye szerint illetékes önkormányzat polgármesteréhez címzett javaslatában.

KIVONAT

a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról szóló 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendeletből

1. A nemzeti értékek szakterületenkénti kategóriái

1. § (1) A nemzeti értékek adatait a települési, tájegységi, megyei és ágazati értéktárakban, a Magyar Értéktárban, valamint a Hungarikumok Gyűjteményében a következő, szakterületenkénti kategóriák szerint kell azonosítani és rendszerezni:

a) agrár- és élelmiszergazdaság: az agrárium szellemi termékei és tárgyi javai beleértve az erdészet, halászat, vadászat, az élelmiszerek és állategészségügy területét;

b) egészség és életmód: a tudományos és népi megelőzés és gyógyászat, természetgyógyászat szellemi termékei és tárgyi javai;

c) épített környezet: a környezettudatos építési munka eredményeként létrehozott, illetve elhatárolt épített része, amely elsődlegesen az egyéni és közösségi lét feltételeinek megteremtését szolgálja, valamint az embert körülvevő környezet fenntartásához kapcsolódó szellemi termékek;

d) ipari és műszaki megoldások: az ipari termelés - beleértve a kézműipart, kézművességet is - szellemi termékei és tárgyi javai;

e) kulturális örökség: a kulturális örökség szellemi és tárgyi javai;

f) nemzetiséghez kapcsolódó érték: az adott nemzetiség identitásához kötődő jelen- vagy múltbeli nyelvi, folklór, öntevékeny, illetve hivatásos előadó-művészeti, hitéleti, alkotóművészeti hagyományainak összessége, valamint nemzetiség által épített és tárgyi örökség;

- g) sport: a fizikai erőnlét és a szellemi teljesítőképesség megtartását, fejlesztését szolgáló, a szabadidő eltöltéseként kötetlenül vagy szervezett formában, illetve versenyszerűen végzett testedzés vagy szellemi sportágban kifejtett tevékenység;
- h) természeti környezet: az ember természetes környezetének tárgyi javai, valamint az embert körülvevő környezet fenntartásához kapcsolódó szellemi termékek;
- i) turizmus és vendéglátás: a turizmus és a vendéglátás szellemi termékei és tárgyi javai.
- (2) A külhoni magyarság értéktára - az egységesség érdekében - alkalmazhatja az (1) bekezdés szerinti kategorizálást.

2. A települési, tájegységi és megyei értéktárak létrehozása és gondozása

2. § (1) Ha a települési önkormányzat nem hoz létre Települési, illetve Tájegységi Értéktár Bizottságot vagy nem bíz meg a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Htv.) 3. § (4) bekezdése szerinti települési szervezetet, akkor a településhez, illetve tájegységhez kapcsolódó érték nemzeti értéként történő felvétele a Megyei Értéktár Bizottságnál kezdeményezhető.
- (2) A települési, a tájegységi értéktár létrehozására, valamint a Települési Értéktár Bizottság, illetve a Tájegységi Értéktár Bizottság megalakítására vagy a Htv. 3. § (4) bekezdése szerinti települési szervezetre vonatkozó döntésről a meghozatalát követő 30 napon belül a települési önkormányzat a Megyei Értéktár Bizottságot, a tájegységi értéktár székhelye szerinti önkormányzat a székhely szerinti Megyei Értéktár Bizottságot tájékoztatja.
- (3) A települési, a tájegységi értéktár adataiban bekövetkezett változást a települési önkormányzat vagy a tájegységi értéktár székhelye szerinti önkormányzat 30 napon belül bejelenti az illetékes Megyei Értéktár Bizottságnak.
3. § (1) Ha a megyei önkormányzat nem hoz létre Megyei Értéktár Bizottságot vagy nem bíz meg a Htv. 4. § (3) bekezdése szerinti megyei szervezetet, akkor a településhez vagy megyéhez kapcsolódó érték megyei értéként történő felvétele a Hungarikum Bizottságnál (a továbbiakban: HB) kezdeményezhető.
- (2) A megyei értéktár létrehozására, a Megyei Értéktár Bizottság alakítására és a Htv. 4. § (3) bekezdése szerinti megyei szervezetre vonatkozó döntésről a meghozatalát követő 30 napon belül a megyei önkormányzat tájékoztatja a HB-t. A megyei értéktár adataiban bekövetkezett változást a megyei önkormányzat 30 napon belül bejelenti a HB-nak.

3. A Települési, Tájegységi és Megyei Értéktár Bizottság működése

4. § (1) A Települési Értéktár Bizottság működési szabályzatát a települési, a Megyei Értéktár Bizottság működési szabályzatát a megyei önkormányzat határozza meg.
- A Települési, valamint a Megyei Értéktár Bizottság
- a) legalább három tagból áll,
- b) munkájába bevonja az országos és területi közművelődési szakmai szolgáltatást biztosító szervezetet, továbbá bevonhatja az értékek gyűjtésével, megőrzésével, hasznosításával foglalkozó országosan és területi szinten működő szakmai, egyházi vagy civil szervezeteket, valamint egyéb szakértőket, és
- c) évente beszámol a tevékenységéről az alapító önkormányzatnak.
- (2) A Tájegységi Értéktár Bizottságot az alapító települési önkormányzatok megállapodása hozza létre, amelyben az önkormányzatok meghatározzák a Tájegységi Értéktár Bizottság finanszírozását, működési feltételeit és a tagok megbízásának, felmentésének rendjét. A Tájegységi Értéktár Bizottság meghatározza és elfogadja működési szabályzatát.
- A Tájegységi Értéktár Bizottság
- a) legalább három tagból áll,
- b) munkájába bevonja az érintett településeken működő közművelődési feladatellátás országos módszertani intézményét, továbbá az értékek gyűjtésével, megőrzésével, hasznosításával foglalkozó országos és területi illetékességű szakmai, egyházi vagy civil szervezeteket, valamint egyéb szakértőket, és
- c) évente beszámol a tevékenységéről az alapító települési önkormányzatoknak.

5. Ágazati értéktárak létrehozása és működése

6. § Az egyes ágazatokért felelős miniszterek (a továbbiakban: miniszterek) az e rendelet hatálybalépésétől számított 30 napon belül létrehozzák az Ágazati Értéktár Bizottságot, és erről a létrehozást követő 10 munkanapon belül értesítik a HB elnökét.
7. § (1) Az Ágazati Értéktár Bizottság
- a) munkájába bevonhatja az értékek gyűjtésével, megőrzésével, hasznosításával foglalkozó országos és területi illetékességű szakmai, egyházi vagy civil szervezeteket, valamint más szakértőket, és
- b) évente beszámol tevékenységéről az ágazatért felelős miniszternek.
- (2) Az Ágazati Értéktár Bizottság működéséhez és feladatainak ellátásához szükséges pénzügyi, tárgyi és ügyviteli feltételeket - az általa jóváhagyott éves munka- és pénzügyi tervre figyelemmel - az ágazatért felelős miniszter által vezetett minisztérium költségvetésében kell biztosítani.

8. § (1) A miniszterek a feladatkörükbe tartozó szakterületeken meghatározzák az egyes ágazati értéktárba foglalható nemzeti értékek körét.
- (2) A miniszterek feladat- és hatáskörébe tartozó, egyéb - a magyar nemzeti értékekre és hungarikumokra vonatkozó szabályozástól eltérő - szabályozás szerint már önállóan nyilvántartott, a Htv. 1. § (1) bekezdés m) pontja alapján nemzeti értéknek minősíthető értékekről az ágazati értéktárak a következő adatokat tartják nyilván:
- a) a nemzeti érték neve,
 - b) - ha jogszabály rendelkezik róla - a nemzeti érték nyilvántartásáról rendelkező jogszabály száma,
 - c) a nemzeti értéket nyilvántartó adatbázis megnevezése, ha az adott nemzeti érték szerepel az adatbázisban.
- (3) Országosan jelentős, konkrét földrajzi területhez kevésbé köthető - a (2) bekezdésben foglaltakon kívüli - érték ágazati értéktárba történő felvételét bárki, az adott minisztérium honlapján közzétett nyomtatvány elektronikus vagy postai úton történő benyújtásával kezdeményezheti.
- (4) Az ágazati értéktárba történő felvételt kezdeményező javaslat az alábbi adatokat tartalmazza:
- a) a javaslattevő és a kapcsolattartó nyilatkozata az azonosító adatai kezeléséről,
 - b) az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték megnevezése, fellelhetősége, szakterületi besorolása és a besorolás indokolása,
 - c) az értéktárba felvételre javasolt a nemzeti értéket tartalmazó értéktár megnevezése, a nemzeti érték felvételének dátuma,
 - d) az értéktárba felvételre javasolt a nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása,
 - e) indokolás a jelölt értéktárba történő felvétel megalapozottságáról,
 - f) az értéktárba felvételre javasolt nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája és - amennyiben rendelkezik vele - a nemzeti érték hivatalos weboldalának címe,
 - g) az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fénykép- vagy audiovizuális dokumentációja,
 - h) a javaslattevő nyilatkozata a g) pontban szereplő saját készítésű dokumentumok, és a benyújtott teljes dokumentáció korlátlan felhasználásáról,
 - i) nem saját készítésű dokumentumok javaslatba történő szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról,
 - j) a Htv. 1. § (1) bekezdés m) pontjának való megfelelést alátámasztó további melléklet,
 - k) szakértő, illetve szakmai, egyházi vagy civil szervezet támogató vagy ajánlólevele,
 - l) a szakterület kategóriák közül a javaslatra leginkább jellemző kategória megjelölése és a megjelölés rövid indokolása,
 - m) az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték értéktárba felvevő döntés másolata, és
 - n) a nemzetiségi érték esetén a nemzetiséghez való kötődésének bemutatása.

6. A felvételre javasolt értékek települési, tájegységi vagy megyei értéktárba történő felvétele

9. § (1) A felvételre javasolt érték települési, tájegységi vagy megyei értéktárba történő felvételét bárki a HB hivatalos honlapján közzétett nyomtatvány elektronikus vagy postai úton történő benyújtásával kezdeményezheti.
- (2) A nemzeti érték megyei értéktárba történő felvétele kezdeményezését megelőzően a felvételre javasolt érték települési, tájegységi értéktárba való felvétele szükséges.
- (3) Az adott értéktárba történő felvételt kezdeményező javaslat a 8. § (4) bekezdésében meghatározott adatokat tartalmazza.
- (4) A települési értéktár létrehozásának lehetőségével élni nem kívánó települési önkormányzat a javaslatot köteles átvenni és haladéktalanul megküldeni a Megyei Értéktár Bizottság vagy a Htv. 4. § (3) bekezdése szerinti megyei szervezet részére, amely a 10. § (1)-(4) bekezdése alapján dönt a települési értéként történő felvételről, és felvétel esetén azt nyilvántartja települési értéként.
- (5) A megyei értéktár létrehozásának lehetőségével élni nem kívánó megyei önkormányzat a javaslatot köteles átvenni és haladéktalanul megküldeni a HB elnöke részére. A HB dönt a javaslat megyei értéként történő felvételéről, illetve felvétel esetén azt nyilvántartja megyei értéként.
10. § (1) A Települési, a Tájegységi, a Megyei, az Ágazati Értéktár Bizottság, valamint a Htv. 3. § (4) bekezdése vagy a Htv. 4. § (3) bekezdése szerinti intézmény vagy szervezet (a továbbiakban együtt: Bizottság) - figyelemmel a Htv.-ben és az e rendeletben foglalt előírásokra - megvizsgálja a hozzá beérkezett javaslatot.
- (2) A Bizottság alaki vagy tartalmi hiányosság esetén a javaslattevőt egy alkalommal hiánypótlásra hívja fel. Ha a javaslattevő a hiánypótlásra való felhívásnak nem tesz eleget, vagy a hiányosság pótlásához szükséges idő figyelembevételével megállapított határidő meghosszabbítását sem kéri, a Bizottság a javaslatot érdemben nem tárgyalja meg, és erről a javaslattevőt értesíti.
- (3) A hiánypótlásra való felhívás teljesítésének elmulasztását követően a javaslattevő ugyanazon nemzeti érték értéktárba történő felvételét ismételten kezdeményezheti.
- (4) A javaslat szerinti nemzeti érték adatainak az ágazati, a megyei, a tájegységi és a települési értéktárak valamelyikébe való felvételéről a Bizottság, a javaslat benyújtását követő 90 napon belül dönt, és arról a javaslattevőt

írásban értesíti. A döntésnek tartalmaznia kell legalább az értéktár nevét, az érték pontos megnevezését, kategóriáját, valamint az érték felvételének dátumát.

(5) A települési, tájegységi, külhoni települési, külhoni tájegységi, megyei, külhoni nemzetrészes értéktárak természetes vagy jogi személy részére, annak kérésére az illetékességi körükbe tartozó értékek vonatkozásában korábbi döntésükről kivonatot adhatnak ki.

11. § (1) A 9. § (5) bekezdése szerinti esetben a nemzeti érték megyei értéktárba történő felvételét a HB hivatalos honlapján közzétett nyomtatványon elektronikus úton vagy postai út esetén elektronikus adathordozón mellékelve a HB titkársága részére történő benyújtással bárki kezdeményezheti.

(2) A nemzeti érték megyei értéktárba történő felvétele kezdeményezését megelőzően, az adott nemzeti érték települési- vagy tájegységi értéktárba való felvétele szükséges.

(3) A megyei értéktárba történő felvételt kezdeményező javaslat a 8. § (4) bekezdésében meghatározott adatokat tartalmazza.

(4) A Htv. 16. § (1) bekezdése szerinti szakmai ágazati szakbizottság (a továbbiakban: ágazati szakbizottság) megvizsgálja a javaslat Htv.-ben és az e rendeletben foglalt feltételeknek való megfelelőségét, és az azoknak való megfelelés alapján javaslatot tesz a HB részére a javaslat szerinti nemzeti érték alkalmazásáról és a megyei értéktár elemeként történő nyilvántartásba vételéről.

(5) Alaki vagy tartalmi hiányosságok esetén az ágazati szakbizottság a javaslattevőt hiánypótlására hívja fel. Ha a javaslattevő a hiánypótlásra való felhívásnak nem tesz eleget, vagy a hiányosság pótlásához szükséges idő figyelembevételével megállapított határidő meghosszabbítását sem kéri, az ágazati szakbizottság a javaslatot nem terjeszti a HB elé és erről a javaslattevőt értesíti.

(6) A hiánypótlásra való felhívás teljesítésének elmulasztását követően a javaslattevő ugyanazon nemzeti értéknek a megyei értéktárba történő felvételét ismételten kezdeményezheti.

(7) A HB dönt a javaslat szerinti nemzeti értéknek a megyei értéktárba való felvételéről, és arról a javaslattevőt értesíti.

...

9. A nyilvántartás és a közzététel szabályai

17. § (1) A nemzeti értékek 8. § (2) és (4) bekezdésében foglalt adatait az 1. §-ban foglalt szakterületenkénti kategóriák szerint

a) az ágazati, a megyei, a tájegységi és a települési értéktárban, a Magyar Értéktárban, valamint a Hungarikumok Gyűjteményében kell,

b) a külhoni települési, a külhoni tájegységi, valamint a külhoni nemzetrészes értéktárban lehet nyilvántartani.

(2) Az uniós oltalom alatt álló nemzeti értékek és a nemzetközi elismerésben részesített nemzeti értékek esetében a nemzeti érték nevét, a nemzeti érték nyilvántartásáról rendelkező jogszabály számát és a nemzeti értéket nyilvántartó adatbázis megnevezését kell az 1. §-ban foglalt szakterületenkénti kategóriák szerint nyilvántartani.

18. § (1) A települési, a tájegységi, illetve a megyei értéktárban nyilvántartott nemzeti érték megnevezését a helyi önkormányzat az önkormányzat honlapján, a 10. § (4) bekezdése szerinti döntést követően, 8 napon belül közzéteszi.

(2) A külhoni nemzetrészes értéktárban nyilvántartott nemzeti értékek megnevezését az adott külhoni nemzetrészes értéktár saját honlapján közzéteheti.

(3) Az ágazati értéktárakban a 8. § (2) bekezdése szerint nyilvántartott, valamint az ágazati értéktárakba javaslat útján felvett nemzeti értékek megnevezését, a 10. § (4) bekezdése szerinti döntést követően az egyes ágazatokért felelős miniszterek az általuk vezetett minisztérium honlapján közzéteszik.

19. § A Magyar Értéktárban nyilvántartott kiemelkedő nemzeti értékek megnevezését a HB a nyilvántartásba vételt követő 8 napon belül a Htv. 17. § (1) bekezdés d) pontja szerinti honlapon közzéteszi.

20. § A Hungarikumok Gyűjteményben a 18. § (1) bekezdése szerint nyilvántartott hungarikumok megnevezését a HB a nyilvántartásba vételét követő 8 napon belül, a Htv. 17. § (2) bekezdés d) pontja szerint honlapon közzéteszi.